

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ
Църковни учения
др. за год
месеца 80
ца 50 лева (с
мо годишенъ
вестникъ—10
което се отна
турката, да се

2791
Турк., П. Св. Неделя
Богосл. Ф. Тетъ, Дев.

България: За всички абонати свещеници, учители, частни лица и деца (платими на два пжти); за 6 ми на единъ пжтъ); за 3 месеца чужбина (абонаментът е сата)—250 лева. III. Само „Църковенъ Духовна култура“—40 лв. Всичко, „Църковенъ вестникъ“ и при Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомѣстени ръкописи не се връщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциитъ — последнитъ получаватъ 30% отстъпка

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Благодарностъ на Българската църква. — П.
2. Младежта и книгата. — Христо Иванчевъ.
3. Църквата и новиятъ редъ въ свѣта. — Тончо Николовъ.
4. Богъ благослови народнитъ усилия. — Н. Хр. Петлешковъ.
5. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
6. Художественъ отдѣлъ.
7. Бележки и отзиви.
8. Книги.
9. Писма и дописки
10. Седмиченъ прегледъ на събитията.
11. Официаленъ отдѣлъ.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
13. Обявления.

Благодарностъ на Българската църква.

Когато въ едно семейство се връщатъ негови членове, дълги години прекарвали въ изгнание и пленъ, тогава вжщи всички искрено се радватъ и ликуватъ. Но най-силна въ случая е радостта на майката, понеже нейната любовъ къмъ децата е безгранична. Майката най-много е била съкрушена при заробване на роднитъ ѝ чеда и най-дълбоко тжгувала за тѣхъ презъ всичкото време на пленничеството имъ, тя и най-много се радва при тѣхното завръщане, като бърза да засвидетелствува своята сърдечна благодарностъ и безкрайна признателностъ къмъ всички, които сж допринесли за тѣхното освобождение.

Сжщата безгранична майчинска радостъ изпитва и родната Православна църква днесъ — при освобождение отъ грозното робство на повече отъ милионъ и половина свидни нейни духовни чеда. Живѣла презъ всички вѣкове съ тжгитъ и радоститъ на своето паство, Българската църква, като истинска любвеобилна майка, винаги най-болезнено е понасяла откъсването на части отъ нейното тѣло, особено преди 22 години, когато безброй отгледани и отраснати отъ нея скжпи нейни синове бѣха изтръгнати отъ нейнитъ обятия. Горко тя плака при раздѣлата съ тия свои деца и почти четвъртъ вѣкъ бѣ люто терзана отъ долитащитъ до нея

тѣхни стенания и отчаяни вопли за помощъ. Безсилна да имъ помогне и ги освободи, тя, заедно съ всички свободни чада, денонощно молѣше Бога да излѣе Своята велика милостъ надъ многострадалния български народъ, като поробенитъ негови земи озари съ лжчитъ на свободата. И милостивиятъ Богъ чу всенародната молитва, като извърши велико и невидено чудо: прати два велики народа, органи на Неговия божественъ промисълъ, да строшатъ веригитъ на окованитъ наши братя, за освобождението на които не веднажъ бѣ водена война и проливана обилна кръвъ, и да прогонятъ тѣхнитъ поробители и мжчители. И, слава Богу, Македония, Бѣломорска Тракия, Моравско и Западнитъ покрайнини сж вече свободни. Българскиятъ народъ е предъ своето окончателно обединение.

И родната Църква, като ликува заедно съ цѣлокупния народъ и въздава хвала на Всевишния за тая Му превелика милостъ, въ сжщото време бърза да засвидетелствува своята искрена благодарностъ и безкрайна признателностъ къмъ органитъ на Божия промисълъ, които донесоха свобода на нейнитъ чеда. За тая целъ, миналия петъкъ Н. Високопреосвещенство Намѣстникъ-председателтъ на Св. Синодъ Видинскиятъ митрополитъ Неофитъ и Високопреосвещенитъ митрополити Вратчанскиятъ Паисий и Пловдивскиятъ Кирилъ посетиха германския пълномощенъ министъръ въ столицата баронъ фонъ Рихтхофенъ и италианския пълномощенъ министъръ графъ Маджистрати, на които, отъ името на родната Света Църква, вржчиха по отдѣлно тжждествено изложение, пълно съ чувства на благодарностъ и признателностъ къмъ Германия и Италия за извършеното отъ тѣхъ освободително дѣло, и пропито съ надеждитъ, отъ които днесъ се вдъхновява цѣлиятъ български народъ.

Въ своето изложение българскитъ Иерарси, като предаватъ накратко историята на Българската православна църква и нейнитъ неразривни връзки съ българския народъ, именно, какъ тя — и при свобода и робство — винаги е сподѣляла сждбата му и била пазителка на неговитъ права и цѣлостъ, особено подчертаватъ, че въ 1870 година, при учредяване на българската Св. Екзархия, тоя народъ, преди още да сжществува българската държава, засвидетелствувалъ своята цѣлостъ, като изпратилъ на Всенародния съборъ, свиканъ презъ 1871 год. въ Цариградъ, делегати отъ всички български градове и села — отъ Тулча, Силистра, Търново,

София, Пловдивъ и Самоковъ до Нишъ, Враня, Пиротъ, Зайчаръ, Скопие, Охридъ, Дебъръ, Костуръ, Леринъ, Воденъ, Велесъ и Солунъ — съ което внушително изразилъ своето народностно съзнание и очерталъ етническитѣ си граници. Следъ туй въ изложението се припомня за многото огорчения и разочарования, които народната Църква изпитала следъ своето възстановяване, за разпокъсането на българския народъ и неговитѣ земи следъ 1878 година, за тежкия ударъ, нанесенъ нему следъ 1918 година, когато български архиереи, свещеници и учители бѣха изгонени отъ изпадналитѣ въ още по-тежко робство земи, когато надъ 1700 български църкви и манастири бидоха обърнати на гръцки или сръбски, и повече отъ 1450 български училища бѣха затворени.

Синодалното изложение завършва така:

„Днесъ Българската народна църква е щастлива, че нейнитѣ чеда сж освободени, благодарение на победоносното воинство на двата велики съюзени народа — германския и италианския. Въ това историческо събитие тя вижда благия Божий промисълъ, който възстановява правдата. Българската църква, като благодари Богу за Неговата милостъ, принася дълбока благодарностъ и признателностъ на благороднитѣ и храбри народи — германския и италианския, и на тѣхнитѣ велики водачи г. Адолфъ Хитлеръ и г. Бенито Мусолини и съ молитвено умиление спомня скжпитѣ жертви, паднали изъ браннитѣ полета въ името на правдата и за траенъ и справедливъ миръ между народитѣ. Нека всеблагиятъ Богъ да приеме тѣхнитѣ свѣтли духове съ обичъ и да увѣнчае съ щастливъ завършекъ подвига на героичнитѣ усилия за новъ справедливъ редъ въ свѣта.

Българската народна църква никога не е представала да вѣрва, че Богъ ще възстанови правдата. Съ такъва вѣра тя изразява своето непоколебимо убеждение, че сега на българския народъ ще бжде въздадена пълна правда, че занаяпредъ нѣма да останатъ български земи извънъ границитѣ на Българската държава, че древнитѣ огнища на българската култура въ скжпата намъ Македония ще бждатъ присъединени къмъ свободното българско отечество въ тѣхната ненакърнена цѣлостъ.

А Българската народна църква, която винаги е пазила като скжпъ залогъ паметъта на освободителитѣ и защитницитѣ на народа ни, ще впише въ своя свещенъ заветъ неувѣхващата си признателностъ къмъ благороднитѣ два народа — германския и италианския, и къмъ тѣхнитѣ велики водачи.

Като донася горното до вниманието на Ваше Превъзходителство, Св. Синодъ Ви моли да го направите достойно на Почитаемото Правителство, което тъй щастливо представявате предъ Негово Величество царъ Борисъ III, любимия Царъ на всички българи, и отъ Ваша страна да станете тълкувателъ на чувствата, които ни вълнуватъ, на надеждитѣ и очакванията, които вдъхновяватъ цѣлия български народъ, и на молитвенитѣ пожелания и благословения на Св. Църква за успѣха и благополучието на Вашия народъ и на великия неговъ Водачъ“.

Тѣхни Превъзходителства пълномощнитѣ Министри на Германия и Италия твърде радушно приели и благосклонно изслушали синодалнитѣ Архиереи, като ги увѣрили, че веднага ще предадатъ на своитѣ правителства изложението съ благодарността на Българската църква.

Младежъта и книгата.

(Следъ Седмицата на българската книга).

Отъ нѣколко години Седмицата на българската книга стана вече една истинска културна традиция. Тя е отъ голѣмо значение и за нашата Църква, защото при изнисканитѣ по този случай сказки и тържества не може да не се изтъкне, че *българската книга е най-ценната духовна рожба на Българската църква, която е допринесла твърде много за нейното съхранение и развитие*. Така напиримѣръ, председателтъ на Съюза на българскитѣ писатели, г. Стилиянъ Чилингировъ, въ статията си „Предъ Седмицата на българската книга“, пише: „И азъ не знамъ, дали нашето възраждане, което съ стихийността на своето развитие удивлява не единъ отъ неговитѣ познавачи чужденци, би било възможно безъ книгата и безъ съдателитѣ на тази книга. Та нали ние, пренебрегнавши редици други факти, бележимъ неговото начало чрезъ нея — „Славяно-българската история“ на отца Паисия? Мжчно ли е да си представимъ, колко би закъснѣло то, ако не бѣха се понесли навредъ по българскитѣ страни вдъхновенитѣ слова на тоя Светогорски монахъ? Ако нейнитѣ пламенни редове не бѣха възприемани, ако не бѣха попълвани отъ душитѣ на грамотни и на безграмотни? Можемъ ли да си представимъ нашето възраждане безъ „Недѣлника“ на Софрония, безъ „Мати Болгария“ на Неофита Бозвели, неспокойна и бунтовна като неговия неспокоенъ и бунтовенъ духъ?“

Лека-полека Седмицата на българската книга излиза изъ рамкитѣ на своя рекламно-изложбенъ видъ, за да осмисли по-добре своето сжществуване и да добие по-широко обществено значение. И ние се надѣваме, че не следъ дълго време тя ще лобие характеръ на общонародно културно тържество, въ което ще взематъ дейно участие всички просвѣтни фактори въ страната ни. Сега за сега тя има двойка целъ — да се изтъкне голѣмото значение на българската книга въ историческото развитие на нашия народъ и, като следствие отъ този безспоренъ фактъ, да се разпали въ душата на българина любовъ къмъ родната българска книга. Въ връзка съ тази целъ не безинтересно е да се види какво отношение има младежъта къмъ книгата.

Никой не може да отрече, че децата и юношитѣ сж най-добритѣ приятели на българската книга и книгата въобще. Въ това недвусмислено ни увѣрява и бързо разраслата се у насъ детска литература. Тѣзи малки ревностни читатели, които посрѣщатъ съ широко отворени очи свѣта съ неговитѣ разнообразни явления, сж и най-добритѣ консуматори на подходящата за тѣхъ книга. Това обстоятелство предизвика едно наводняване на книжния пазаръ съ качествено доши преводни и нашенски детски творби и, споредъ остроумната забележка на единъ сериозенъ нашъ литературенъ критикъ, накара много писатели „да се вдетѣятъ“, т. е. да пишатъ не по призвание за деца. Най-добритѣ наши детски писатели схванаха много добре, че детската литература трѣбва да има за примѣръ народнитѣ приказки и пѣсни, които най-много допадатъ на детската душа, защото напълно отговарятъ на нейната особена нагласа. Мнозина отъ тѣхъ дори почерпиха съ пълни шепи отъ богатото съкровище на народното творчество, като заимствуваха отъ него не само сюжети, но и художествени изразни сръдства. Така се появиха много преработени и сполучливо нагодени за деца народни приказки и пѣсни. Въ това отношение първенство

държатъ Ангелъ Каралийчевъ и Йорданъ Стубелъ. Добритѣ детски писатели, които, за наша голѣма радостъ, не сж малко, положиха здрави основи на нашата детска книжнина. Съ своитѣ най-добри творби тѣ подчертахъ, че добрата детска книга трѣбва да се отличава съ три нѣща: 1) *богата фантазия и конкретно живи образи*, 2) *психологическа правдивост* и 3) *поука*.

На тѣзи три принципи се гради истинската детска литература. Тѣ сж нейна плът и кръвъ, защото сж извикани на животъ по силата на самата особена психическа нагласа за възприятия на детското съзнание.

Въ числото на нашитѣ даровити детски писатели има и представители на онова течение въ изкуството, известно подъ името художественъ реализъмъ, което е идейна рожба на диалектическия материализъмъ. Тѣ често предпочитатъ за сюжете социалнитѣ контрасти, като вмѣсто доброта и любовъ не рѣдко пробуждатъ въ чиститѣ още детски сърдца омраза и завистъ. Когато нѣкой имъ направи забележка, тѣ самоувѣрено отговарятъ: „това е действителността и децата ще трѣбва да бждатъ подготвени за нея, като я познаватъ добре“ Проповѣдници на новъ безрелигиозенъ моралъ, не напълно ясенъ и на самитѣ тѣхъ, този родъ писатели избѣгватъ нравствената поука. Въ тѣхнитѣ творби поуката е сведена въ повечето случаи до насърчаване на другарството, трудолюбието, на грижитѣ за добро здраве и др., а не за затвърждаване на възвишенитѣ християнски добродетели въ характера на подрастващия човѣкъ. Тѣ не само че избѣгватъ религиозни сюжети, но и косвено прокарватъ въ творбитѣ си антирелигиозни възгледи.

Особената пѣкъ склонностъ на детето и юношата къмъ търсене и възприемане на мистичнитѣ и чуднитѣ явления въ свѣта и природата, не се използва достатъчно добре за религиозно-нравственото възпитание на подрастващитѣ поколения.

Наистина, нѣкои отъ произведенията на най-добритѣ детски писатели иматъ религиозенъ характеръ, а и Синодалното книгоиздателство издаде нѣколко детски книги съ подходяще религиозно съдържание, но тѣ сж недостатъчни и се губятъ въ огромната детска литература.

Тази склонностъ на юношата къмъ необикновенното и чудното, на която, впрочемъ, не сж чужди и възрастнитѣ, не задоволена разумно отъ прекаления реализъмъ на нашата детска поезия, извика на животъ седмични вестничета и списания, като „Азъ знамъ всичко“, „По свѣта“, „Око“ и др., нѣкои отъ които сами си поставятъ фирмата „седмичникъ за криминалистика, приключения, авантюри и куриози“. Ето съдържанието на единъ брой отъ тѣзи седмичници: „Нашиятъ специаленъ парижки графологъ ви говори... Защо се развеждатъ женитѣ по четиритѣ краища на свѣта? Сждътъ, който опредѣля по колко пжти жената има право да цѣлува... Жената, която жертвува 5 мил. лева за любовта си... Любовенъ термометъръ... Пациентъ съ свѣтящи очи“. И това е духовна храна на много юноши и младежи!

Така още въ ранната юношеска възраст въ младежта се създава единъ извратенъ литературенъ вкусъ, който по-късно я прави четець и консулаторъ на богатата криминална литература у насъ.

Презъ времето на духовния кризисъ у младежта, — който настѣпва съ пубертетната възраст, се появява едно разсѣиване на мислитѣ и вътрешно неспокойствие, следствие на което довчерашиятъ юноша изоставя своето любимо четиво, своитѣ другари-книжки. Има и

обратни случаи. Въ тази критическа възраст младежтѣ обръща погледъ къмъ промѣнитѣ, които ставатъ въ самия него, започва да се интересува отъ тѣхъ и, ако намѣри книги съ еротично съдържание или порнографни, той ги изчита на единъ дѣхъ.

Подъ влияние на киното, спорта и другитѣ развлечения, привързаността на младежта къмъ книгата се доубива. Тя не може да намѣри наслада и развлѣчение въ четенето. Значително голѣма частъ отъ младежта е почти сжжсала съ четенето на книги. Дори много отъ разглежданитѣ въ часоветѣ по литература книги не се четатъ, за което ясно ни говорятъ появилитѣ се книжки, като „Най-хубавото отъ Илиадата“ много литературни разбори и др. Вмѣсто да четешъ самитѣ произведения на авторитѣ, тѣхъ може набързо да прегледашъ, за да си подготвишъ урока по литература, а съ това целта е постигната.

Така че, добритѣ наблюдателъ е принуденъ да каже, че у срдношколската младежъ е пониженъ интересътъ къмъ книгата. Тя предпочита да убива времето си съ ходене на кино, спортуване, игра на карти, табла и др., но не и съ четене на книги. Разбира се, че има изключение и тука. И обективността ни налага, въ зависимостъ отъ отношението на тази младежъ къмъ книгата, да я раздѣлимъ на три групи: първата, макаръ и малка, чете усърдно и сериозно; втората чете криминална, порнографска и материалистическа литература; и третата, едва прочитаща урцитѣ си, е сжжсала съ четене на странична художествена или научна литература. Последнитѣ две групи сж подавяюще мнозинство и въ тѣхъ се срѣщатъ спортомани, киномани, еротомани, картоиграчи и др.

При тази действителностъ мжно би проникнала въ гимназията и литературата съ религиозно съдържание, но това на всѣка цена трѣбва да стане, ако милѣемъ за нравствената чистота на нашата младежъ.

Седмицата на българската книга има и тоя смисълъ, че тя кара да се замислимъ върху тая нерядостна действителностъ и да заключимъ, че въ душата на младежта ще трѣбва да се култивира навикътъ да чете, да се самообразова, а заедно съ това тя ще добие и ново истинско отношене къмъ българската книга, ще я има като свой вѣренъ другаръ въ живота.

Христо Иванчевъ.

Църквата и новиятъ редъ въ свѣта.

Въпросътъ за новото устройство на свѣта, което сега се подготвя следъ завършека на днешната война, е единъ отъ въпроситѣ, по който доста се говори и доста се пише.

Наистина, подробности и предметно опредѣлена програма още нѣма за тоя новъ редъ на нѣщата въ свѣта, поне ние не знаемъ такава програма, но отъ обявенитѣ вече основни начала можемъ да имаме представа за приблизителния образъ на бждащата обществена и международна действителностъ.

Тоя новъ редъ на нѣщата ще бжде изграденъ върху следнитѣ начала: правда, обществено полезенъ трудъ, рационално производство, справедливо разпредѣление на материалнитѣ блага, обществена солидарностъ, обществени грижи и пр.

Църквата Христова е особено доволна отъ тия основни начала, върху които ще се изгражда и ще се изгради обществениятъ животъ и животътъ на народитѣ: защото това сж християнскитѣ начала, които тя е проповѣдвала винаги и продължава да ги про-

повѣдва. За осъществяването на тия начала тя е работила и продължава да работи. Тя е вършила пионерската работа въ тая област на живота. Днесъ може да се радва на своитѣ усилия и на плодоветѣ отъ своя трудъ. Въ процеса на преустройството на свѣта тя ще вземе дейно участие. Това нейно участие е и ще бжде едно отъ най-важнитѣ, понеже, едновременно съ подпомагането на силитѣ, които ще извършатъ промѣната на външнитѣ обстоятелства, тя ще продължава да действа върху душитѣ и сърдцата — върху чувствата, съзнанието, убеждението.

Не само ходътъ на събитията говори, че новиятъ редъ ще бжде християнски по-добъръ отъ досегашния, но християнитѣ иматъ едно общо основание да върватъ, че изобщо свѣтътъ отива отъ лошо къмъ по-добро и отъ добро къмъ по-голѣмо добро.

Нашиятъ Спасителъ учеше, че на земята ще настъпи Царството Божие. Тия Негови думи ще се изпълнятъ. Тѣ не могатъ да не се изпълнятъ. По пѣтя къмъ тая велика свѣтловна целъ отдѣлнитѣ човѣци ще се развиватъ по-всестранно и все по-пълно, а човѣшкитѣ общества и народитѣ ще се свързватъ все по-здраво въ разнообразнитѣ обществени и международни връзки. И, наистина, дори повърхностниятъ погледъ върху историческото развитие на народитѣ вижда ясно, че свѣтътъ се е развивалъ безспирно къмъ осъществяването на тая велика целъ, и че въ това отношение развитието е отишло доста напредъ. Днешниятъ отдѣленъ човѣкъ, общо взето, стои несравнено по-високо отъ човѣка на миналото. А човѣшкитѣ общества и народитѣ сж свързани тѣй многостранно и тѣй здраво, че тѣхното отдѣлно, независимо, откъснато съществуване става вече невъзможно. Доказателствата за това сж, напр., гигантскитѣ кораби, които день и нощъ порятъ тихитѣ и пѣливи води на безкрайнитѣ морета и океани; желѣзнитѣ пѣтици, мостове и тунели, съ които е изпѣстрена повърхнината на земята; телефоннитѣ и телеграфни жици, които като паяжина заобикалятъ цѣлото земно кълбо; мощнитѣ криле на механични птици, които всѣкидневно порятъ небесното пространство; невидимитѣ вълни на радиото, които заливатъ и небето и земята, за да даватъ съобщения, новини, пѣсенъ и музика. Това сж едни отъ сръдствата, които поддържатъ общността на народитѣ, която общностъ ги прави невъзможни едни безъ други. За тази истина свидетелствува и днешниятъ кървавъ исторически моментъ, когато два колоса се борятъ на животъ и на смъртъ, и всѣки единъ отъ тѣхъ смѣта, че най-мощно сръдство за победа е блокадата, което значи прекъсване връзкитѣ на противната страна съ останалия свѣтъ, за да прекъснатъ съ това и потока на стопанскитѣ блага.

И понеже по-голѣмата частъ отъ водачитѣ на народитѣ сж се отклонявали и продължаватъ да се отклоняватъ отъ пѣтя, посоченъ отъ Христа, свѣтловното историческо развитие се е движело къмъ великата целъ — Царството Божие, лжкатушно и съ голѣми обществени и международни сътресения, едно отъ които е днешната война.

Нашиятъ Спасителъ иска отъ насъ да вземемъ съзнателно участие въ щастливото развитие на свѣта, за да отстранимъ или поне да намалимъ чупкитѣ на историческото развитие на човѣчеството и да премахнемъ или да намалимъ кървавитѣ сътресения въ това развитие.

Новиятъ по-добъръ редъ въ свѣта ще се установи следъ ужаситѣ на войната отъ 1914 — 1918 г., следъ двадесетъ годишни тежки следвоенни обстоятелства, които пролѣха много кръвъ и много сълзи и

следъ сегашната война, която на свой редъ пролива кръвъ и сълзи.

Великото дѣло на Църквата Христова ще продължи и по-нататъкъ — не само да се запази новиятъ редъ, който ще бжде осъщественъ, но да внесе въ тоя новъ редъ повече човѣщина и още позече да го затвърди.

Тончо Николовъ.

Богъ благослови народнитѣ усилия.

Духътъ лети надъ просторитѣ на освободенитѣ родни краища, възвисява се въ небеснитѣ висини, отгдето Божията правда възсия надъ българския народъ и неговата благословена отъ Бога Всеподателя земя, и се опива тоя жаденъ духъ отъ чистата радостъ, що изживѣватъ оцастливинитѣ родни братя.

И лети крилатиятъ духъ и броди изъ многовѣковното народно минало, като научава отъ него, че е било неотмѣнима повеля за жизнения и себепожертввателенъ народъ да се бори и страда, но да сполучи, когато и да е, та да се види той, коравиятъ народъ, цѣлокупно свободенъ и обединенъ, и земята му събрана подъ единъ държавенъ скиптеръ.

Толкова е била неотразима за народното ни и държавно съществуване тази повеля, че е наставало въ земята ни почивка тогава, когато е трѣбвало да се събиратъ сили за ново подвижничество.

Още презъ първитѣ десетилѣтия отъ живота на младата държава владѣтели и родни велможи, крепени отъ ратоборното и победоносно родно воинство, опрѣли държавата на Дунава и Черно море, две здрави опори, прострѣли и, дълбоко въ Мизия, пренели столицата навътре срещу източнитѣ проходи на старославния Балканъ, па се приготвили въ уречения часъ да минатъ и него.

И дошелъ този очакванъ часъ, и Хемусъ станалъ вътрешна опора на държавата, па се открили и благодатнитѣ простори на китна Тракия, оградена на северъ отъ родния Балканъ, на югъ отъ Родопя.

Шири се държавата и прибира въ себе безъ бѣй жителитѣ на земитѣ, въ които е стѣпилъ здравиятъ кракъ на роднитѣ витязи. И вече е откритъ пѣтътъ на югъ и юго-западъ къмъ земята на заветна Македония, и родното воинство стигна Орфано на Егея.

* * *

Нова сила сплотява и движи владѣтели, народни водачи и народъ. Тя е необоримата сила на Христовото учение, помогнала да се създаде неразкъсваемото звено на единна вѣра и неунищожимитѣ букви на жива родна писменостъ.

И се открива новъ и непресушимъ източникъ на духовно и нравствено мжжество, и вече на Балканитѣ се създаде български народъ и българска народностъ, а държавата се назовава България, която внушаваше страхъ на близки и далечни страни и не единъ пѣтъ разклати издъно горда Византия.

Нова мощъ се прелѣ въ народната снага, та владѣтели, народни водачи и народъ се почувствуваха понесени отъ нова сила, защото трѣбваше да се прибере въ българската земя и свидна Македония, отъ която дойдоха ония, що донесоха за народъ и държава жизненоважното учение на Христа Спасителя и бележитѣ на роднитѣ писмена.

И стремително се разлива народната мощъ, при Симеона Велики. България става на дължъ 30 дена пѣтъ, на ширъ 10 дена, простира се отъ Цариградъ до Дунава

и отъ тукъ до Адрия, та брѣговетѣ ѝ се миятъ отъ три морета: Черно, Бѣло и Адрия.

Историческиятъ пѣтъ на народа ни е здраво начертанъ, толкова здраво, че остава сжщиятъ и въ наши дни, безъ да сполучатъ враговетѣ, съ които народътъ ни неведнажъ е воювалъ, да възпратъ народния поривъ въ люта брань да се брани широката и скъпа бащиния, нито да затриятъ духовното вѣрско и народностно единение между българитѣ въ Мизия, Тракия и Македония.

И този пѣтъ остава сжщиятъ и въ наши дни, защото е чертанъ вѣкове наредъ въ люти народни борби.

По него победоносното воинство на Велика Германия мина, за да срази и прогони злитѣ потисници на роднитѣ ни братя въ Македония и Бѣломорието. По него сжщо слѣзоха легионитѣ на чаровна Италия, носители на древна военна слава, до брѣга на пленителното Охридско езеро, за да се здрависатъ тамъ съ мощнитѣ си съюзници. Все по този пѣтъ и бойци отъ родното ни воинство стѣпиха въ освободенитѣ родни краища, гдето занесоха родна управа, родния законъ и трайна сигурностъ срещу всѣка вражеска напасть...

* * *

И ето ни предъ великото чудо, що ни донесоха светитѣ и свѣтли Възкресенски дни: българскиятъ народъ въ своята народностна съвокупностъ и българската земя въ вѣковнитѣ си граници, чертани и утвърждавани вѣкове наредъ съ неизброими народни борби и страдания, се виждатъ свободни, обединени и готови отново да се устремятъ въ борби и изпитания по зова на всемджрия народенъ Вѣнценосецъ Н. В. Борисъ III, действително вече Царь на всички българи. И това чудо се извърши съ мълнионосна бързина за по-малко отъ месецъ отъ дивното воинство на могщия Райхъ, въ съюзъ съ ратоборнитѣ бойци на отзивчива и съ горещо сърдце Италия.

Водено отъ изпитани водачи, разбиращи народнитѣ копнежи за свобода и правда, воинството на дветѣ велики държави донесе свобода и правда въ нашитѣ родни краища, които до вчера, дето се рекло, пшшаха подъ омразно и непоносимо чуждо иго, въдворено отъ зли и жестоки потисници, завзели свидни наши земи не следъ честна победа на бойното поле, но въ даръ отъ жестоко-сърдечни и кжсогледни тѣхни крепители.

Когато, обаче, Богъ нареди да се осжществи Неговата правда, похитителитѣ на чуждото добро се видѣха пометени като отъ вихрушка, и свободата озари изпитанитѣ въ народни теглила наши скъпи родни краища.

И се възрадваша сърдечно нашитѣ братя отъ освободенитѣ краища, и посрѣщаха освободителитѣ си и бойцитѣ отъ родното ни воинство, стѣпили тамъ следъ тѣхъ, съ цвѣтя и радостни сълзи, защото гордиятъ българинъ не пада духомъ отъ житейски неволи и несполуки, но не търпи безропотно чуждо владичество, не понася да се гаврятъ съ неговитѣ светини и съ неговитѣ вѣковни вѣжделения за народна честъ, свобода и правда.

И осѣненъ отъ сияния изгрѣвъ на свобода и правда въ цѣлокупната българска земя, българскиятъ народъ възликува като единъ човѣкъ отъ заслужена радостъ, защото той знае многовѣковнитѣ усилия да се изгради българската държава, да се събере българската земя, па да се запази като скъпо народно достояние, като мила бащиния.

И се чувствува възрадваниятъ народъ по-живо сплотенъ като неразрушима скала около старославния Престолъ, върху който тронува многолюбимиятъ Борисъ III, Царь на всички българи...

Да бжде вѣчна свободата на народъ и държава и живата радостъ за нея...

Н. Хр. Петлешковъ.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Тѣлото.

Отъ св. Кирилъ Иерусалимски.

Никой не бива да говори, че тѣлото е чуждо на Бога. Който вѣрва, че тѣлото е нѣщо чуждо за Бога, че душата живѣе въ него като въ чуждъ сждъ — той е готовъ да предаде тѣлото и на блудъ. За какво сте осждили това достойно за удивление тѣло? Какво въ него не е прекрасно? Кое въ него не е дивно устроено? Не е ли редно презрителитѣ на тѣлото да размислятъ: върху ливния строежъ на очитѣ, върху особеното разположение и ролята на ушитѣ, върху назначението на обонянието, върху двойното служение на езика — вкусъ и речъ, върху дейността на дробоветѣ — да дишатъ и издишатъ въздухъ? Кой е направилъ сърдцето непрекъснато да бие? Кой е произвелъ разнороднитѣ кръвоносни сждове и туптящитѣ жили? Кой така премждро е свързалъ коститѣ съ мускули? Кой е наредилъ частъ отъ храната да се поглъща отъ тѣлото, а другата определилъ за съотвѣтно изхвърляне? Кой е скрилъ въ прилични мѣста неблагообразнитѣ членове на тѣлото? Кой е промислилъ за самосъхранението на човѣшкото естество, което може да осжждѣе, да се запази непрекъснато чрезъ тѣлесното общение?

Не говорете, че тѣлото е виновно за грѣха, защото, ако тѣлото е причина за грѣхъ, то защо мъртвиятъ не може да грѣши? Постави мечъ въ ржката на току-що починалъ — убийство не ще се получи. Нека премине всѣкаква красота покрай току-що умрѣлъ младежъ — блудно пожелание не ще се породи. Защо е това? Защото съгрѣшва не тѣлото само по себе си, а грѣши душата посрѣдствомъ тѣлото. Тѣлото е само орждие — то е нѣщо като дреха и риза за душата. Не очернявай тази своя прекрасна риза — не осквернявай плътта си съ прелюбодейство, защото тѣлото е храмъ на Св. Духъ. Ако пѣкъ си я почернилъ — изпери я съ покаяние, изпери я докато е време! Не азъ ви съветвамъ за това — апостолъ Павелъ ви говори: „Или не знаете, че тѣлото ви е храмъ на Духа Светаго, Който живѣе въ васъ и Когото имате отъ Бога, и че не принадлежите на себе си? (1 Кор. 6, 19).

Въ думитѣ за цѣломждрието да се вслуша преди всички чинѣтъ на монаситѣ и девицитѣ, които водятъ въ свѣта равноангелски животъ, а следъ тѣхъ и цѣлиятъ църковенъ сонмъ. За васъ е приготвенъ славенъ вѣнецъ — не подражайте на Исава: не размѣняйте високото достоинство съ мимолетна наслада! Който преуспѣватъ въ цѣломждрието, да не надменничатъ предъ тѣзи, които водятъ браченъ животъ, защото Апостолътъ казва: „Бракътъ е нѣщо честно у всички, и брачното легло — чисто“ (Евр. 13, 4). Ти, който пазишь непорочностъ, нима не си роденъ отъ съчетани въ бракъ? Не отричай цената на среброто, задето притежавашъ злато! Живущитѣ пѣкъ въ първи бракъ да не обиждатъ встѣпилитѣ въ втори бракъ. Въздържанието е прекрасно и достойно за удивление дѣло, но извинително е да се встѣпи въ втори бракъ, за да не живѣе немощниятъ блудно. Отстранете отъ себе си всѣко блудство и всѣка непотрѣбностъ — пазете тѣлата си чисти за Бога, та и Богъ да се грижи за тѣхъ!

Отъ руски: — *Ибр.*

ХУДОЖЕСТВЕНЪ ОТДѢЛЪ

Хаджи Лазаръ.

Той бѣше воденичаръ. Държеше хаджи Павловата воденица, дето е близу до насъ, при завоя на рѣката. Викаха я нея всички, по името на воденичаря, хаджи Лазаровата воденица.

Доста старъ, малко поприведенъ, съ винаги набрашнени отъ воденичния паспалъ дрехи, хаджи Лазаръ бѣ много добродушенъ човѣкъ. По сбръчканото му лице и по хлътналитѣ подъ рошавитѣ му вежди очи се четѣше благостъ. На устата му, подъ посивѣлитѣ дебели и малко провиснали мустаци, винаги се долава топла и кротка усмивка. Говорѣтъ му, поради шума на воденичнитѣ камъни всѣкога високо, е бавенъ и малко провлѣченъ.

Покрай воденичарлъка дѣдо хаджи Лазаръ на мегданчето предъ воденичнитѣ врата се занимаваше и съ дърводѣлство: правѣше нови колелета за кола, поправяше повредени колела, като имъ туряше нови наплати, поправяше и други стросени части на кола и ораля.

Идваха при дѣда хаджи Лазара много хора, и мъже и жени: женитѣ за мливо въ воденицата, мъжетѣ около коларската му работа. Той се отнасяше съ сърдечна доброта къмъ всички — и къмъ мъжетѣ, и къмъ женитѣ, па и къмъ насъ децата. И затова всички го обичаха. Обичаха и да слушатъ неговитѣ провлѣчени, ала инакъ сладки приказки.

Често пжти, когато предъ воденицата дялка тамъ наплати или поправка кола, гледахъ, насядали сж наоколо му цѣла купчина мъже, едни на прага на воденичнитѣ врата, други по колата, които поправя, а трети, клекнали до стената, и всички сж насочили погледи къмъ него и съ внимание слушатъ приказкитѣ му. Нѣкой пжтъ и азъ се поспра отстрани да чуя какво ли приказва. Разправя той за Божия гробъ въ Ерусалимъ, за тържествената служба на Великденъ, дето я извршвалъ патриката съ много свещеници, облѣчени все въ златни одежди, за св. Нуръ какъ се запалилѣ отъ само себе си, за Иорданъ, дето всички се окжпали, за пещерата, дето се билъ родилъ Исусъ Христосъ, и за много още работи. И всички съ зяпнали уста слушатъ тия негови увлѣкателни приказки.

Другъ пжтъ, като влѣземъ съ мама въ воденицата да прибере тя смляното брашно, гледамъ, около воденичния кошъ, подъ който шумно се върти голѣмиятъ водениченъ камъкъ, сѣ струпали сега пжкъ купчина жени и заслушали се и тѣ въ приказкитѣ на дѣдо хаджи Лазаръ, който изгриба брашното отъ хамбара, дето то е нападало изподъ въртящия се камъкъ, и разправя пакъ нѣщо съ високо, провлѣченъ гласъ. Спираме се и ние съ мама и се заслушваме. Говори сега за св. Богородица, какъ нейното свето и праведно лице грѣло като слънце, и за мирониситѣ, дето отишли да прилѣятъ тѣлото на Исуса Христа, изказва после съвети къмъ събранитѣ жени, да бждатъ добри и милозливи като мирониситѣ и да не предумватъ чуждитѣ хора, че предумката е лошо нѣщо, и да помагатъ на беднитѣ . . . Женитѣ сж се прехласнали да го слушатъ. И когато дѣдо хаджи Лазаръ изгребалъ всичкото брашно, спира приказката си, като отива да донесе другъ човаль съ жито и да го изсиле въ воденичния кошъ, женитѣ въздъхватъ отъ умиление. — Колко хубаво приказва! — изаумва стрина Цаковица, като става отъ човала, на който бѣ седнала. — Божии приказки, — додава сърдечно и мама, като тръгва да потърси нашето брашно.

И намъ, на децата, дѣдо хаджи Лазаръ много се радваше и бащински ни коткаше. Затова и ние обичахме да го спохождаме. Често пжти, като си играемъ около чешмата, видимъ ли го, че той е самичкъкъ предъ воденицата, дето нѣщо дяла, току ще изприпкаме и ще идемъ при него. Той ще ни посрещне съ топлота и ще ни погали съ благата си усмивка.

— Какво е това, дето го дялашъ? — ще запита нѣкое отъ децата.

— Спица за колело, — ще каже той, като ще посочи колелото, дето ще я турне.

— Дѣдо хаджия бе, а прикажи ни нѣкоя приказка, — ще се обади друго момче.

— Приказка ли? Да ви прикажа. На такива добри момчета . . . — И той ще започне съ своя високо и припѣвенъ гласъ да ни разправя за момчето, което лоша мащеха изпратила въ гората да го изядатъ тамъ вълци и мечки и какъ го намѣрила тамъ една добра магесница и, защото и то било добро и послушно, тя го отгледала и станало голѣмъ юнакъ и отървало царската дъщеря отъ ламята, която щѣла да я изяде, и станало царски зеть. Ще ни прикаже следъ това пжкъ друга страшна приказка за караконджовци и таласъми, каквито излизали нощно време иззадъ воденичния улей. Тогава ние трѣпнемъ отъ страхъ. Да ни развесели, той ще вземе да ни разправи пжкъ нѣкои смѣшни работи. Най-после ще се обърне къмъ насъ и съ бащински съветъ: — Да слушаме майкитѣ си, да бждемъ добри, да се сговаряме . . . И да не изваждаме отъ пичитѣ гнѣзда по дупкитѣ на дърветата малки голишарчета. — При тия думи той дяволито се поусмихва. Ние се посмутихме. — Че и птиченцата сж Божии твари, — додава съ благостъ. И заврѣшва съ други добри съвети.

Съ радостъ и весело усмихнатъ пакъ ще ни изпрати той, ние си отиваме, изпълнени съ душевно задоволство. — Колко е добъръ този дѣдо хаджия! — си думамъ на ума, изпълненъ и азъ съ душевно задоволство.

Едно само не можехъ да разбера за дѣда хаджи Лазара. Всички хаджии у насъ все сж имотни хора, все сж малко-много чорбаджии. Какъ е могълъ дѣдо хаджи Лазаръ, единъ сиромасъ човѣкъ, единъ воденичаръ, да иде на Божии гробъ и да стане хаджия? Тая мисль често се пораждаше въ главата ми и извикваше у менъ голѣмо недоумение. Дали не е билъ и той нѣкога имотенъ, па отпосле е изпадналъ и е стигналъ до тамъ — да стане воденичаръ, или пжкъ . . . кой знае? Да разреша това свое недоумение, намислихъ да попитамъ самия дѣдо хаджи Лазаръ. И единъ пжтъ, когато бѣхъ отишълъ при него заедно съ нѣколко свои другари, надделяхъ своето стѣснение, пресрамихъ се и му зададохъ навѣртация се въ главата ми въпросъ.

— Искашъ да знаешъ, дѣдовото, какъ съмъ могълъ да ида на Божии гробъ? Слушайте да ви разкажа, какъ стана тая работа.

И заразправя дѣдо хаджия . . . Такъвъ зебиленъ човѣкъ като него — че той по-рано ходилъ по чужди врата да измерува, никога не би могълъ и да си помисли за хаджилъкъ. Дѣдо хаджи Павелъ, Господъ животъ и здраве да му дава, той го завелъ него на Божии гробъ. Билъ у хаджи Павлови ратай. И когато хаджи Павелъ съ домочадието си тръгналъ за хаджилъкъ, повелъ и него да му кара волскитѣ кола. Когато стигнали до морето, трѣбвало, като заминатъ тѣ съ пампоръ, да остане той въ една касаба да ги чака, докато се върнатъ. Но, дали защото много слушалъ хаджи Павла или пжкъ нѣкаква Божия милость го била озарила въ тоя мигъ, дѣдо хаджи Павелъ, тогава още не хаджия, като помислилъ малко, рекълъ: — Хайде, Лазаре, и ти да дойдешъ съ насъ на Божии гробъ. — И азъ ли? — зачудилъ се той. — И ти, и ти. — „Белкимъ може и

това да стане", помислил си той, и душата му се изпълнила със радост. Дѣдо хаджи Павелъ наредилъ волюетъ да останатъ въ единъ ханъ, па всички, заедно съ тѣхъ и той се качили на пампора и тръгнали презъ морето за Божи гробъ. Стигнали благополучно на брѣга, дето сж светитѣ мѣста, отишли въ Ерусалимъ, поклонили се и той на Божия гробъ, видѣлъ Йорданъ и всички мѣста, гдето е пребивалъ Господь Иисусъ Христосъ, и станалъ така и той хаджия. И това благодарение на дѣда хаджи Павла. — Навикватъ го нѣкои него, че билъ не знамъ какъвъ си, — додаде дѣло хаджи Лазаръ, — ама азъ ще кажа, че има той и добро сърдце. Обича нѣкога да пригледа сиромашъ човѣкъ. Ето и менъ. Не само дето ме заведе съ домочадието си на Божи гробъ, ами, като направи тая воденица, турна ме тукъ воденичаръ, та спокойно да си изкарамъ препитанието на стари години... Разбрахте ли сега, деца, какъ съмъ станалъ и азъ хаджия? — завърши той, като се вдигна и отиде да насипе ново жито въ изпразнения водениченъ кошъ.

— Разбрахме, разбрахме, — казахъ азъ, доволенъ, че сега моето недоумение се разсѣя.

Следъ това, срещнѣхъ ли вече на улицата хаджи Павла, отъ когото по-рано се страхувахъ и когото въ душата си, като други хора, и азъ мразѣхъ, чувствувахъ сега къмъ него една благоговѣйна почитъ.

Често виждахъ да идва въ воденицата баба хаджи Лазарица, една слабичка жена, по изпитото лице на която сжщо се четѣше сърдечна доброта. Тя донасяше на дѣда хаджия завити въ месалъ хлѣбъ и сждъ съ госбица. Дѣдо хаджия я посрѣща съ още по-блага усмивка и все ще да сподѣли съ нея по нѣкоя и друга добра дума. Мама казваше, че много хубаво си живѣли двамата старци.

По едно време се чу, че баба хаджи Лазарица се била разболела. Ходи и мама да я повиди и да ѝ занесе поѣаница. — Не бива я, клетата, — тжжно промѣлви тя, като се върна. И следъ нѣкой день баба хаджи Лазарица се помина.

Съ голѣмо съкрушение посрещна дѣдо хаджия смъртъта на добрата си бабичка. Останалъ самичъкъ, той се почувствувалъ сякашъ като безъ подпора въ живота. Идѣхъ ли следъ това съ мама на воденицата, гледамъ го, прегърбилъ се още повече, отслабналъ, да го не познаешъ. И нѣма вече по-раншната веселостъ. Все е като окахъренъ. Рече ли нѣкой пжтъ мама да го поутеши и каже ли му да се не съсипва толкова, той ще въздѣхне издълбоко и:— Не ще, не ще, невѣсто Генчовице. Вика ме бабичката. Ще трѣбва вече и азъ да ида при нея.

И наистина, не се мина много и той отиде при бабичката си. Легналъ си една вечеръ въ леглото и сутринята го намиратъ умрѣлъ. Умрѣлъ, сиромашътъ, безъ мжка, безъ охъ. Умрѣлъ като Божи праведникъ.

Дълго следъ туй, минѣхъ ли покрай воденицата, все сякамъ, че ще видя предъ вратата поприведената малко фигура на добродушния дѣдо хаджи Лазаръ. И много време подиръ туй продължаваше тя по неговото име да се нарича хаджи Лазаровата воденица.

Т. Г. Влайковъ.

Нѣмотия и срамъ за оногова, който отхвърля учение; а оня, който пази поука, ще бжде почитанъ (Пр. 13, 19).

По-добре ястие отъ зеленчукъ, и съ него любовь, нежели угоенъ водъ, и съ него омраза (Пр. 15, 17).

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Неоснователни съмнения.

Понеже нашитѣ войски не изведнажъ, а постепенно — на етапи — завзиматъ освободенитѣ български земи, въ душитѣ на нѣкои малодушни нетърпеливци се промъква вече съмнение — дали всички наши родни краища ще могатъ да се прибератъ подъ българския държавенъ покривъ.

На такива маловѣрци ще припомнимъ само тоя фактъ:

На 4 т. м. г-нъ Адолфъ Хитлеръ, великиятъ водачъ на германския народъ, произнесе въ Райхстага речъ, въ която направи обстоенъ прегледъ на военнитѣ и политически събития. Въ тази историческа речъ, която Фюрерътъ наченалъ съ думитѣ: „Ние живѣемъ въ времена, въ които думитѣ малко значатъ, а дѣлата сж всичко“, за България той казалъ следнитѣ бележити слова:

„Ние сме особено трогнати отъ това, че несправедливостъта, извършена спрямо България, *можа да бжде поправена*, защото, ако германскиятъ народъ можа да направи възможна тая ревизия съ силата на оржжието си, ние смѣтаме, че изпълнихме единъ исторически и мораленъ дългъ спрямо нашитѣ вѣрни братя по оржие отъ голѣмата война“. Сжщо и по срѣдата на своята речъ, упоменавайки имего на нашата страна, германскиятъ Вождъ дебело подчерталъ, че *духътъ и поведението на България останали непоколебимо вѣрни на германския Райхъ*.

Наистина, това сж слова велики, исторически, каквито България много отдавна не бѣ чувала. Тия слова сж необикновено трогателни и силни по своето съдържание, а още повече по това, че ги произнася върховниятъ Вождъ на великия германски народъ, избранъ отъ Провидението да тури новъ редъ въ свѣта, като премахне всички неправди въ него. Тѣ сж казани отъ името на Велика Германия и напълно одобрени отъ нея, за което свидетелствуватъ бурнитѣ ржкоплѣскания, съ които Райхстагътъ ги е посрещналъ и изпратилъ. И каква топлота и искреностъ вѣе отъ тѣхъ! Благодарниятъ германски народъ отъ душа се радва, че е изпълнилъ единъ исторически и мораленъ дългъ спрямо българитѣ — своитѣ вѣрни братя по оржие. Отъ тия думи е съвсемъ ясно, че за Германия и нейния Водачъ националното обединение на българския народъ е вече свършенъ фактъ. *Несправедливостъта, извършена спрямо България* — казва Фюрерътъ, — *е поправена*. Това не сж красноречиви фрази, а действителенъ фактъ, велико дѣло, извършено отъ великия Райхъ, понеже днесъ, както казалъ самиятъ Водачъ въ началото на речъта си, „думитѣ малко значатъ, а дѣлата сж всичко“.

Какъ тогава нѣкои маловѣрци у насъ могатъ да се усъмнятъ въ пълното осжществяване на нашия националенъ идеалъ само поради обстоятелството, че не изведчжъ наши военни и административни власти сж заели всички освободени български краища въ Македония! Германскиятъ народъ отлично знае българската правда. Нему сж добре известни нашитѣ копнежи и идеали. Той знае и е убеденъ, че Македония — както твърде вѣрно писа тия дни в. „Днесъ“ — за насъ „не е жизнено пространство, нито стопанска необходимостъ или пжкъ обектъ на шовинистична страсть — тя е частъ отъ плътъта ни, елементъ на върховната ни съвѣсть, свещена опора на духа ни“. А нашитѣ велики съюзници сж рицари: за вѣрностъ тѣ се отплащатъ съ вѣрностъ. Ние останахме вѣрни на тѣхъ и въ най-тежкитѣ моменти

през последнитѣ години, тѣ ни оставатъ вѣрни въ най-славнитѣ дни, които преживѣватъ.

Никой не трѣбва да забравя, че Германия и Италия воюватъ за да създадатъ повече международна справедливостъ, да дадатъ всѣкому своето и да отстранятъ всѣкакви поводи за бѣдещи сътресения и раздори. Какъ можемъ тогава да се усъмнимъ въ пълното възтържествуване на българската правда, въ пълното постигане на нашия народенъ идеалъ!

Религия съ история на Българската църква — помагало за IV класъ на гимназиитѣ, отъ Никола Алексиевъ и Борисъ п. Стоименовъ. Книгоиздателство „Казанлъшка долина“, София, 1941 г., стр. 100, цена — 30 лева.

Едно съкровено желание на родната Православна църква е осъществено — отъ началото на текущата учебна година се въведе въ гимназиата новъ предметъ: Религия съ История на Българската църква. Културната и етична полза на това нововъведение въ програмата на сръдната школа неизбѣжно ще се почувствува въ живота на младежта и въ бѣдността на родъ и родина. Църквата и обществото хранятъ голѣма надежда, че новиятъ предметъ и неговитѣ проводници ще одѣлтъ това тѣхно ожидание съ успѣхъ — това и минуемо ще наложи въвеждането на предмета въ всички разновидности сръдни училища у насъ.

Едно отъ условията за успѣха на новия предметъ безспорно е и съставянето и издаването на съответенъ учебникъ. Това е деликатна и отговорна работа — иска се не само знания, но и опитъ, не само умъ, но и сърдце: защото свещеноедействието на учителя върху душитѣ на младежитѣ безъ добъръ учебникъ е полууспѣхъ — анемиченъ трудъ и слабо съдействие. Явиха се труженици, направиха се опити, родиха се „помагала“ за новата дисциплина — така ги таксуваха отговорнитѣ институти и компетентнитѣ рецензенти: и справедливо е това, защото при нова материя, ново начало и новъ опитъ, изключено е да имаме едновременно и всячески подходенъ учебникъ.

Едно отъ помагалата за Религия съ История на Българската църква е и това на господата Никола Алексиевъ и Борисъ п. Стоименовъ. Съгласно опредѣлената за целта програма, авторитѣ сж изпълнили сполучливо задачата си. Трудътъ напомня посъкратенъ видъ пособие по Религия за педагогическитѣ институти въ страната — разбира се, нагоденъ по материя и обемъ, по методъ и езикъ, за съответната школска възраст. Цѣлата материя е предадена въ 44 параграфа — приблизително тѣ сж указание и за числото на методическитѣ единици. Всѣка отъ тѣхъ е дадена въ 2—3 страници материалъ — въ допустима ширина и възможна дълбина на въпроситѣ; съ достъпни мисли и подходенъ езикъ за сръдата; съ спасена схема на методически единици и предимно съ догматиченъ методъ. Материята е разновидна отъ богословско гледище — помагалото е една популярна и елементарна енциклопедийка на християнското мирозрение. По богословски отрасли, материята се разпре-

дѣля така: 12 урока по Българска църковна история; 10 урока по Обща църковна история; 9 урока по Християнска нравственостъ; 5 урока по Новозаветна история; 4 урока по Библейска история; 3 урока по Основно богословие; и 1 урокъ по Догматическо богословие. Видна е грижата и явно е постижението на съставителитѣ да одѣлтъ програмата на Министерството на просвѣтата и да обнадѣдятъ чаянията на Висшата църковна управа около нововведената дисциплина — изразъ на това е и одобрението на пособието, както отъ Светия Синодъ, така и отъ съответното Министерство. Основата е положена, същественото е дадено — ще очакваме плодетѣ.

Опущение е липсата на съдържание въ помагалото. Добре бѣше да има и страничка книгописъ — поне за по-важнитѣ извори на материята: необходимостъ за младитѣ преподаватели и отъ полза за любознателни ученици. Мисля, че втората дата за султанъ Селимъ I на стр. 90 е неточна. На стр. 61 презимето Заведеевъ е вѣроятно техническа грѣшка. На стр. 99, пасажъ трети — диоцезътъ на Екзархията се слива като че ли съ границитѣ на Македония. Екзархията бѣше грижлива майка за всички българи въ Европейска Турция — тѣ господствуваха надъ всички етнически елементи. Статистическитѣ данни въ този откъслекъ сж отнесени само за Македония, когато и Тракия сжщевременно бѣше осѣяна отъ църкви и училища, отъ свещеници и учители, отъ гимназии и свещеническо училище въ Одринъ, отъ епархийски седалища — но безъ митрополити, поради османски фанатизъмъ и грѣцко лукавство¹⁾. Считаме, че този пасажъ е непъленъ и нѣкакъ неясенъ — исторически и съвременно, обаче, важенъ.

Книгата служебно е задължителна — но тя и по съдържание, и по достоинство, се самоналага. Тя е необходимостъ и за недѣлнитѣ училища — и за професионалнитѣ школи, където е въведено Благодравие, може да бѣде полезна.

Ибр.

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархиитѣ.

Пловдивска епархия. *Подарѣци за войницитѣ отъ православнитѣ християнски братства и др. въ гр. Пловдивъ.* Както всѣка година, така и тая на Великденъ енорийскитѣ православни християнски братства въ града, съзнавайки добре своя дългъ, не забравиха да подпомогнатъ много отъ нуждаещитѣ се.

Освенъ помощитѣ, които сж раздали на своитѣ крайно-бѣдни енориаши, специални комисии и хороветѣ при братствата сж посетили раненитѣ германски войници въ тукашнитѣ болници. Били сж имъ раздадени портокали, яйца, сладки, бонбони и цвѣта. Навсѣкъде поднасянето на тия подарѣци е било придружавано съ добре изпълнени отъ хороветѣ великденски пѣсни.

Братството „Св. Марина“ е посетило раненитѣ въ Френския мъжки колежъ.

Братството „Св. Петка“ — въ двата французки колежа, държавната болница и болнитѣ въ I прогимназия.

Братството „Св. Троица“ — въ училището „Кирилъ Нектариевъ“.

Братството „Св. Кирилъ и Методий“ е дало гощавка на пребиваващитѣ въ църковния салонъ 30 германски войници.

Братолюбие къмъ германскитѣ войници сж проя-

¹⁾ Справка: сп. „Отецъ Паисий“, год. XIV, кн. 3, стр. 134.

вили и много други православни християнски дружества и братства въ града и Епархията.

Така, ученическото православно християнство дружество „Св. Благовещение“ при Девическата гимназия е раздало на болнитѣ, помѣшавши се въ зданието на сжщото училище, 1,000 яйца, много сладкиши и цвѣта. Ученичкитѣ сж декопирали раненитѣ германски войници съ кръстчета. Сжщото дружество е посетило и затворитѣ за малолѣтни престѣпници и женския затворъ. Поднесло е на затворницитѣ 1,000 яйца и сладкиши, като хорътъ на дружеството е изнесълъ и концерти.

Детското православно християнско дружество „Св. Иванъ Рилски“ отъ с. Катунско Конаре, Асеновградско, е посетило раненитѣ германски войници въ I прогимназия и е раздало 300 яйца и сладки.

Освенъ това, много отъ православнитѣ християнски дружества въ Епархията сж лазарували нарочно за германскитѣ войници и всичко събрано въ натура и пари сж дали на домакинствата на германскитѣ части.

Това внимание отъ страна на тия църковни организации навсѣкжде е предизвикало въ душитѣ на младитѣ синове на германския народъ искрена радостъ и благодарностъ.

Св. Мигрополия е отпуснала за германскитѣ и български войници сумата 10,000 лева.

Негово Високопр. Митрополитътъ изпрати чрезъ единъ отъ градскитѣ свещеници 1 300 червени яйца на затворницитѣ отъ областния затворъ.

Старо-Загорска епархия. На 23 III. — Недѣля Кръстопоклонна — Негово Високопреосвещенство митрополитъ Климентъ, въ съслужение съ протосингела си и храмовия клиръ, служи въ храма „Св. Николай“. Презъ време на службата ржкоположи въ дяконския чинъ Любенъ Тодоровъ Ламбовъ, ученикъ отъ II курсъ на Пастирско-богословския институтъ при Черепишкия манастиръ.

Следъ отпуста произнесе прочувствено слово, въ което съ особено вдълбочаване и съ сърдечна простота разкри подвига кръстоносене.

На 29 III. Митрополитътъ отслужи въ храма „Св. Троица“ всенощно бдение съ петохлѣбие, а на 30 с. м. св. Литургия. Презъ време на Литургията ржкоположи въ дяконски чинъ Козма Демиревъ, чиновникъ при Митрополията. Въ края на службата произнесе високоназидателно слово за лѣствицата на духовното съвършенство.

На 7 априлъ — Благовещение, Митрополитътъ служи въ храма „Св. Богородица“. Следъ отпуста произнесе слово за смириенето, скромността и кротостта, като основни добродетели за отдѣлния човѣкъ и цѣли общества.

На следния день, 8 априлъ, Негово Високопреосвещенство, придруженъ отъ протосингела си, замина за гр. Нова-Загора. Тукъ той поздрави свещеницитѣ отъ Ново-Загорска околия, които се бѣха събрали на околийско събрание. Следъ изчерпване на дневния редъ Негово Високопреосвещенство въ едночасова беседа говори за задачитѣ на пастиря и посочи начини и начерта пжтища за една по-дейна и по-жива пастирска дейностъ.

На Велики Четвъртъкъ вечерята служи въ катедралния храмъ въ Стара-Загора. На края произнесе кратко слово. На Велики Петѣкъ сугринята служи въ храма „Св. Николай“, а вечерята — въ храма „Св. Богородица“.

На 20 априлъ — Пасха — както св. Литургия така и вечернята, второ Възкресение, — Негово Високопреосвещенство служи въ катедралния храмъ „Св. Димитрий“ въ съслужение съ протосингела си и храмовия

клиръ. Въ края на Литургията той прочете словото на св. Иоана Златоуста, а въ края на вечернята произнесе кратко, но прочувствено слово за славното Възкресение на Богочовѣка Христа и възкресението на единна и обединена България.

Преди обѣдъ посети 8 дивизионна болница въ града и отъ името на общогражданския комитетъ раздаде подаръци на болнитѣ български войници.

На 21 априлъ — Свѣтли Понедѣлникъ — служи въ храма „Св. Богородица“. На края на службата произнесе възторжено слово за голѣмата радостъ, която блика отъ празника на Христовото възкресение, и още по-голѣма радостъ, която преживява българскиятъ народъ отъ великото чудо, което се извърши съ него. Той каза, че както радостта отъ Христовото възкресение е вѣчна и непреходна, така и радостта на българския народъ да бжде вѣчна. Следъ отпуста, по покана на Македонската организация въ Стара-Загора, отслужи благодарственъ молебенъ. Следъ обѣдъ Негово Високопреосвещенство, придруженъ отъ протосингела си, председателитѣ на православнитѣ християнски братства и по две членки отъ всѣко братство, посети всички отдѣления на държавната болница. Тукъ той отпрати къмъ болнитѣ своето архи-пастирско благословение и пасхални благопожелания. Разговари съ всѣки единъ боленъ и за всѣки намѣри благи думи и утешителни слова. По лицето на болнитѣ сияше радостна усмивка, въ сърцата бликаше жива вѣра за по-радостни дни отъ сърдечното внимание и приветливостъ на Архиерея. Въ душитѣ имъ възкръснаха свѣтли надежди за здраве и бодростъ. Членкитѣ на братството пъкъ на всѣки боленъ дадоха пакетче съ подарѣци, които бѣха събрани отъ християнитѣ и купени съ срѣдства отпуснати отъ църковнитѣ настоятелства въ града.

На 22 априлъ — Свѣтли Вторникъ — Негово Високопреосвещенство служи въ храма при Старо-Загорския областенъ затворъ. Следъ отпустъ въ обширния салонъ на затвора говори предъ затворницитѣ. Словото му бѣ просто, но искрено и сърдечно, проникващо до дълбинитѣ на душата. Думитѣ му съ жадностъ се приемаха и падаха направо въ сърцето. Съ богатата си усмивка, съ топлитѣ си сърдечни слова той остави дълбоки следи срѣдъ затворницитѣ и затрогна много сърдца и отъ много очи протекоха сълзи на разкаяние и радостна надежда. Следъ това той благослови поотдѣлно всѣки единъ затворникъ и поздрави съ „Христосъ воскресе“, като на всѣки даваше червено яйце, а членки отъ братствата раздаваха сладкиши.

На 25 априлъ — Свѣтли Петѣкъ — Негово Високопреосвещенство, придруженъ отъ протосингела си, замина за гр. Казанлъкъ. Тукъ той служи въ храма „Св. Богородица“, следъ отпустъ произнесе високоназидателно слово за почитъта къмъ св. храмъ и усърдието къмъ богослуженето. Подчерта необходимостта отъ повече грижи къмъ младежъта и нейното религиозно възпитание. Направи нѣколко посещения на видни семейства въ града.

Сжщиятъ день на 4.30 часа замина за с. Енина. Тукъ той бѣ посрещнатъ сърдечно отъ голѣмо множество селяни и мило приветствуванъ отъ единъ отъ енорийскитѣ свещеници. Следъ това се образува шествие до храма; отслужи се вечерня, въ края на която Архиереятъ произнесе високоназидателно слово за силата и значението на вѣрата. На другия день, 26 априлъ, служи св. Литургия и говори върху евангелското четиво.

Отъ с. Енина Негово Високопреосвещенство замина за с. Мъглижъ. Тукъ той бѣ посрещнатъ сърдечно

и приветствувалъ отъ единъ отъ енорийскитѣ свещеници, отъ единъ учителъ отъ прогимназията и отъ единъ семинаристъ.

На другия день — Томина недѣля — служи въ хр. „Св. В. М. Димитрий“, като произнесе слово върху евангелското четиво.
И. Г.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Окръжно № 3190 отъ 2. V. 1941 год. до епархийскитѣ Архирей — приканятъ се да представятъ списъци на свещеници, които ще бждатъ командировани въ завзетитѣ сега отъ българскитѣ власти земи.

Ваше Високопреосвещенство,

Въ заседанието си на 29 м. м. Св. Синодъ въ пълненъ съставъ, покрай другитѣ мѣрки за организиране и повдигане на църковно-религиозния животъ въ новоприсъединенитѣ къмъ Царството области, реши да Ви приканимъ, да разпоредите:

1. Всички свещеници, които сж служили въ завзетитѣ сега отъ българскитѣ власти земи, въ предѣлитѣ на четиритѣ привременни епархийски диоцези: Маронийски, Охридско-Битолски, Скопско-Велешки и Струмичко-Драмски, а сега служатъ въ богохранимата Ви епархия, да се приготвятъ да заминатъ на ново мѣсто-служение, въ енории, които ще имъ опредѣлятъ съответнитѣ управляващи тѣзи 4 епархии. Всички такива свещеници ще бждатъ задължително командировани въ новоприсъединенитѣ области.

За да се избѣгнатъ всѣкакви смущения и нередности, наредете да се представи въ Св. Синодъ списъкъ на всички такива свещеници отъ епархията, съ обозначение кой свещеникъ кжде и кога е служилъ въ Македония или Тракия, та отъ тѣзи списъци да могатъ да се подбератъ най-целесъобразно нужнитѣ свещеници за съответни енории.

2. Да се поканятъ живущитѣ въ богохранимата Ви епархия пенсионирани свещеници, които сж служили по-рано въ ония мѣста, ако сж още дееспособни, да заематъ служби като енорийски свещеници тамъ, дето бждатъ командировани.

3. Да се състави и изпрати въ Св. Синодъ въ най-скоро време списъкъ на нѣколцина достойни и способни енорийски свещеници измежду клира на епархията, за да бждатъ командировани на служба въ новозавзетитѣ области. Броятъ на тѣзи свещеници ще бжде поне 5% отъ числото на наличнитѣ сега енорийски свещеници въ всѣка епархия.

Св. Синодъ намира, че отъ Варненската и Преславската и Доростолската и Червенската епархии не трѣбва да се иска да бждатъ представени такива списъци, понеже и тамъ се чувствува липса отъ достатъченъ брой свещеници за възсъединенитѣ къмъ тѣхъ части отъ Южна Добруджа.

Препоръчваме се и пр.

Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ:
† Видинский Неофитъ.

Съдебно отдѣление.

Съобщава се на заинтересованитѣ страни и лица, че на първото съдебно заседание на Св. Синодъ презъ лѣтната му сесия на 1941 година ще бждатъ сложени за разглеждане следнитѣ съдебни производства:

I съд. заседание — 31. V. 1941 г.

1) в. бр. д. № 77/40 на Йорданка (Жозефина) Благоева и Владимиръ Бл. Десковски, отъ София.

2) в. бр. д. № 123/40 на Велко Русевъ Тилковъ, отъ с. Цвѣтница, Търговишко и Йорданка Тодорова, отъ Търговище.

3) в. бр. д. № 191/40 на Филипъ Ив. Прудкинъ, отъ с. Макакъ, Шуменско и Еленка Стоилова, отъ Шуменъ.

4) в. бр. д. № 263/40 на Петъръ М. Танчевъ и Мария Г. Басмаджиева, отъ София.

5) в. бр. д. № 291/40 на Николина и Иванъ Г. Василеви, отъ Варна.

6) в. д. у. № 6/41 на свещеникъ Никола х. Стояновъ, отъ Враца.

7) в. д. у. № 7/41 на свещеникъ Стефанъ Митановъ, отъ с. Раковецъ, Провадийско.

8) в. д. у. № 8/41 на дяконъ Тома Илиевъ, отъ Варна.

9) в. бр. д. № 61/41 на Александъръ Димитровъ Пѣвски, отъ Троянъ и Надежда Маринова Петрова, отъ Преславъ.

10) в. бр. д. № 62/41 на Георги Василевъ Ангеловъ, отъ Пирдопъ и Недѣлка Г. Ангелова, отъ с. Козарско, Пещерско.

11) в. бр. д. № 63/41 на Георги Ат. Чилингировъ, отъ с. Мандряца, Ивайловградско и Мария К. Антонова, отъ Ивайловградъ.

12) в. бр. д. № 64/41 на Василь Димитровъ Джуздановъ и Анна П. Модиева, отъ с. Марица, Пазарджишко.

13) в. бр. д. № 65/41 на Рангелъ Кръстевъ Богоевъ и Донка Георгиева, отъ София.

14) в. бр. д. № 66/41 на Богданъ Ст. Дрънски и Цвѣта Г. Панчевска, отъ София.

15) в. бр. д. № 67/41 на Донка и Никола Севдалови, отъ София.

Забележка: Ако горното заседание не се състои на опредѣлената дата или не се разгледатъ всички дѣла, отлагатъ се за следващото по редъ заседание.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА

Италианскитѣ пълномощенъ м-ръ графъ Маджистрати даде объдъ на м-ра на външнитѣ работи г. Ив. Поповъ, по случай обединението на България. Произнесени бѣха речи.

Продължава назначаването на администрация въ новоосвободенитѣ земи. За областни директори се назначава: на Скопската област г. Козаровъ и на Битолската област г. Т. Павловъ. На Тракийската област за управителъ съ разширени права е назначенъ бившиятъ министъръ г. Ил. Кожухаровъ.

Интерниранитѣ въ гръцкитѣ острови българи се освобождаватъ и се връщатъ по роднитѣ се мѣста въ Македония и Тракия.

Германски войски влѣзоха въ Охридъ и Струга.

Хърватската държава въведе цѣлостно управление, като онова въ Германия. Назначени сж и дипломатически представители за Берлинъ и Римъ.

Турция направи опитъ да посрѣднички между Иракъ и Англия за спиране военнитѣ действия, но безуспѣшно. Иракъ иска англичанитѣ да напуснатъ иракската територия, а Англия иска да не ѝ прѣчи Иракъ да образува военни бази на иракската територия и да прекарва войски.

Гръцкото правителство Цолакоглу ще организира новата гръцка държава споредъ германската държавна система. Ще подведе подъ сждъ виновниците за сегашната война.

Италианският крал Виктор Емануил посети Албания, тържествено посрещнатъ отъ албанския народъ.

— Италия назначи свой управител на Черна гора, който си избра петима черногорци за съветници.

Испанското правителство включи въ състава на държавата окончателно града Танжеръ.

— Очаква се Испания официално да влѣзе въ осъта Римъ—Берлинъ—Токио. Испания се интересува за сждбата на Гибралтаръ.

Френско-германскитѣ прѣговори, водени презъ изтеклата седмица, завършиха съ първата спогодба — намаление на окупационнитѣ разноски съ 100 мил. фр. дневно и смекчаване режима за сношения между окупираната и неокупирана Франция. Преговоритѣ продължаватъ.

Иракъ продължи да се бие съ Англия, като отпрати зовъ къмъ арабскитѣ държави за помощъ. Отъ Сирия пристига помощъ. Палестинскитѣ араби сждо ще се борятъ срещу Англия. Опитътъ на трансйорданския емиръ Абдулахъ, английски агентъ, да попрѣчи на Иракъ, не е далъ резултатъ. Боеветѣ и нападенията между иракци и англичани продължаватъ безъ особени промѣни. Въ Иракъ се извършва обща мобилизация.

— Иракъ възстанови дипломатическитѣ сношения съ Германия, които по заповѣдъ на Англия бѣха сжксани преди година и половина. Възстановени сж връзкитѣ и съ Съветския съюзъ.

Англия бѣ изненадана, следъ неуспѣха си въ Египетъ и балканитѣ, отъ събитията въ Иракъ и Арабскитѣ страни. Въ парламента станаха оживени разисквания. Правителството на Чърчилъ бѣ атакувано отъ Лоидъ Джорджъ и Хоръ Белиша. Чърчилъ е държалъ речъ, като е призналъ, че положението на империята е тежко, но изказалъ надежда, че ще се подобри съ американската помощъ и въ предстоящата борба за атлантическия океанъ.

— Пострадали сж въ Лондонъ Вестминистерското абатство, парламентътъ и камарата на лордоветѣ отъ германски бомбардировки.

— Евреитѣ въ Палестина сж отказали да образуватъ войсковъ отрядъ срещу арабитѣ.

Въ Русия стана голѣма промѣна въ вътрешното управление, която се гълкува благоприятно за Берлинъ. Сталинъ стана председател на съвета на комисаритѣ. Молотовъ стана подпредседател на съвета.

— Руското правителство покани белгийската, норвежката и югославска легации да напуснатъ Москва, понеже държавитѣ, които тѣ представляватъ, не сждществуватъ. Това решение на правителството стана въ моментъ, когато англоамериканскитѣ печатъ съобща за влошени германоруски отношения.

Американското правителство сложи ржка на чуждитѣ параходи, закотвени въ американскитѣ пристанища поради войната. Подложени сж на преследване германци, италианци и французи, останали поради войната въ Америка.

— Борбата за ненамѣса въ войната се разгаря. Женитѣ заставатъ начело на борбитѣ.

Японският м-ръ на външнитѣ работи г. Мацуока е заявилъ, че ако Америка се намѣси въ полза на Англия, ще принуди и Япония да изпълни своитѣ съюзни задължения и ще се бие съ Америка.

Войната. Презъ изтеклата седмица германската

авиация засили нападенията си надъ английски индустриални градове, пристанища, докове и летища. Найсилно сж пострадали Ливерпулъ, Хълъ, Лондонъ и др. Английската авиация засили нападенията си надъ Германия.

— Италия и Германия завзеха бѣломорскитѣ гръцки острови. Очаквало се нападение надъ Критъ.

I. У насъ.

Благодарность на Българската църква. Миналия петъкъ, на 9 т. м., Намѣстникъ-председателътъ на Св. Синодъ Високопреосвещениятъ Видински митрополитъ Неофитъ и Високопреосвещенитѣ митрополити Вратчанскиятъ Паисий и Пловдивскиятъ Кирилъ посетиха германския пълномощенъ министъръ въ столицата баронъ фонъ Рихтхофенъ и италианския пълномощенъ министъръ графъ Маджистрати, на които, отъ името на Българската църква, връчиха поотдѣлно тѣждествено изложение съ благодарность и признателность къмъ Германия и Италия за извършеното отъ тѣхъ освободително дѣло. И двамата пълномощни министри найрадушно приели синодалнитѣ Архиеереи и ги увѣрили, че веднага ще направятъ достойние на своитѣ правителства изложението на Българската църква. Заедно съ изложението Високопреосвещенитѣ Митрополити връчиха на двамата Министри по единъ чекъ — на германския за 100 хиляди, на италианския за 50 хиляди лева — за купуване подаръци на германскитѣ и италиански ранени войници.

За изложението отдѣлно говоримъ на уводно мѣсто въ настоящия брой.

Тържествено заседание на Народното събрание. На 14 т. м. Народното събрание, следъ едномесечна почивка, почна наново работата си съ едно историческо тържествено заседание, на което Мин.-председателътъ г. проф. Б. Филовъ произнесе великолепна вдъхновена речъ и приветствува народнитѣ представители съ освобождението на българскитѣ земи въ Бѣломорието, Македония и Западнитѣ покрайнини. „Нашата първа мисълъ на днешния тържественъ часъ — каза между друго Мин.-председателътъ — се отправя къмъ нашитѣ сънародници отъ тия земи, на които ние изпращаме нашитѣ най-сърдечни сърадвания и поздравления за приобитата свобода. Цѣлиятъ български народъ вижда днесъ да се осждществяватъ неговитѣ идеали за създаването на една мощна и обединена България — отъ Дунавъ до Бѣло море и отъ Охридъ до Черно море — за която той никога не е преставалъ да се бори . . . Българскиятъ народъ ще изпитва винаги най-голѣма благодарность и дълбока признателность къмъ силитѣ отъ Осъта и къмъ тѣхнитѣ голѣми водачи Адолфъ Хитлеръ и Бенито Мусолини. Особено силни ще бждатъ тия чувства по отношение

на Германия, чиито войски действуваха въ Македония и Бълморието и които по този начинъ бѣха непосредственитѣ освободители на тия български земи.

Речта бѣ посрѣщната, прекъсвана и изпратена съ бурни ржкоплѣскания. Следъ Мин.-председателя взе думата председателтъ на Нар. събрание г. Н. Логофетовъ.

Заминали Митрополити въ новоосвободенитѣ земи. Миналата недѣля, на 11 т. м., замина за Скопие Негово Високопреосвещенство Търновският митрополитъ Софроний, управляващъ Скопско-Велешката епархия, а на 14 замина за Гюмюрджина Н. Високопреосвещенство Пловдивският митрополитъ Кириль, управляващъ Маронийската епархия.

Назначенъ протосингелъ на Скопско-Велешката митрополия. Съ одобрение на Св. Синодъ, Високопреосвещеный митрополитъ Софроний, управляващъ Скопско-Велешката епархия, е назначилъ за протосингелъ на Скопско-Велешката Митрополия архимандрита Стефана, досегашенъ протосингелъ на Софийската Митрополия.

Годишнина за голѣма благодетелка. На 11 т. м. храмътъ, управлението и питомцитѣ при фондацията „Всѣхъ Скорбящихъ Радость“ чествуваха годишнина около смъртъта на своята основателка и благодетелка Йорданка Филаретова. По този случай се отслужи заупокойна св. Литургия въ приютския храмъ „Покровъ Пресвѣтѣя Богородици“ отъ Негово Преосвещенство Стобийския епископъ Никодимъ и храмовия клиръ. Въ края на службата Преосвещениятъ Епископъ произнесе слово за разслабения и за дѣлото на благодетелката. Пѣ импровизиранъ хоръ отъ семинаристи. Отъ храма, съ литийно шествие, клирътъ и богомолцитѣ отидоха на гроба на покойната, кждето се извърши панихида. Следъ всичко — имѣ скромнъ приемъ за официалнитѣ лица и гоститѣ.

Подновени учебни занятия. Ученицитѣ отъ Софийската духовна семинария започнаха учебнитѣ занятия за трети срокъ на 12 т. м. Учебната година за петтѣ класа завършва на 7 юний. Шестокласниците сж разпуснати за матура на 12 т. м. Писменитѣ зрѣлостни изпити ще се произведатъ отъ 19 до 22 т. м. Устнитѣ зрѣлостни изпити — отъ 27 май до 11 юний. Годишниятъ актъ ще стане на 15 юний.

II. Въ чужбина.

Ромънската църква. Послание на Патриарха. Въ една телеграма отъ Букурещъ съобщаватъ, че Н. Блаженство ромънскиятъ Патриархъ се обърналъ къмъ ромънския народъ съ послание, въ което, като подчертавалъ, че е наложително срѣдъ християнския свѣтъ наново да се възстанови братската любовъ, призовавалъ всички ромънци да се обединятъ около престола и държавния водачъ, за да могатъ по тоя начинъ да съдействуватъ на правителството да продължи своето дѣло за изграждане и успокояване на Ромъния.

Католическата църква. Подвижни алтари за французкитѣ пленници въ Германия. Френскитѣ държавни власти въ Парижъ сж измолили и получили съгласието на германското главно военно командуване да изпратятъ въ Германия 448 подвижни алтари, които да послужатъ за религиознитѣ нужди на пленницитѣ французи въ Германия.

Маршалъ Петенъ говори за светостъта на Жана д'Аркъ. На 11 май, по случай празника на

Жана д'Аркъ, маршалъ Петенъ се обърналъ къмъ французкия народъ съ следния позивъ :

„Французи, ние днесъ отправяме погледъ къмъ светицата на отечеството, чийто празникъ е празникъ на цѣлата нация. Селянка отъ нашитѣ източни погранични области, вѣрна на земята си, вѣрна на принципа си, вѣрна на своя Богъ, Жана д'Аркъ отбеляза съ знамето си най-свѣтлата бразда на нашата история. Мжченица за националното единство, покровителка на нашитѣ села и градове, Жана д'Аркъ е символътъ на Франция. Да я обичаме! Да я обожаваме! Да ѝ отдадемъ почитъ съ оржията на нашата вѣрностъ и на нашата надежда.“

Камбани

Църковни и училищни.

Винаги голѣмъ изборъ, отъ различни величини, подъ тонъ и мелодия ще намѣрите при прочутия

Димитъръ М. Алексиевъ

техникъ-камбанолѣяръ.

ул „Татарли“ № 65 — София.

Преливамъ спукани камбани на самото мѣсто или въ лѣярницата ми, като ми се заплаща само труда по 10 лева на килограмъ.

По поржчка изработвамъ камбани, които ще бждатъ рѣдкостъ въ страната ни.

Обявление. Изгубеното кръщелно свидетелство на Кера Тодорова Желѣзкова отъ с. Пушево — Търновско, да се счита невалидно; издаденъ ѝ е дубликатъ.

Енорийски свещеникъ: *Йорданъ Гиговъ.*

Обявление. Изгубено е издаденото презъ 1936 година удостовѣрение на Мария Каменова, отъ с. Расово, Ломско, за свободно встѣпване въ трети бракъ. Да се счита невалидно.

с. Расово, 9. V. 1941 г.

Енорийски свещеникъ: *Р. Г. Тодоровъ.*

Обявление № 9. Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на *Кръстанъ Стефановъ* и *Тодора Тощева*, отъ с. Раяновци, Царибродска околия, да се считатъ невалидни. Издадени сж преписи.

с. Голѣмо-Малово, 8. V. 1941 г.

Енорийски свещеникъ: *Стефанъ Ацевъ.*

Глав. редакторъ: Хр. Поповъ.

Печатъ С. М. Стайковъ — София.